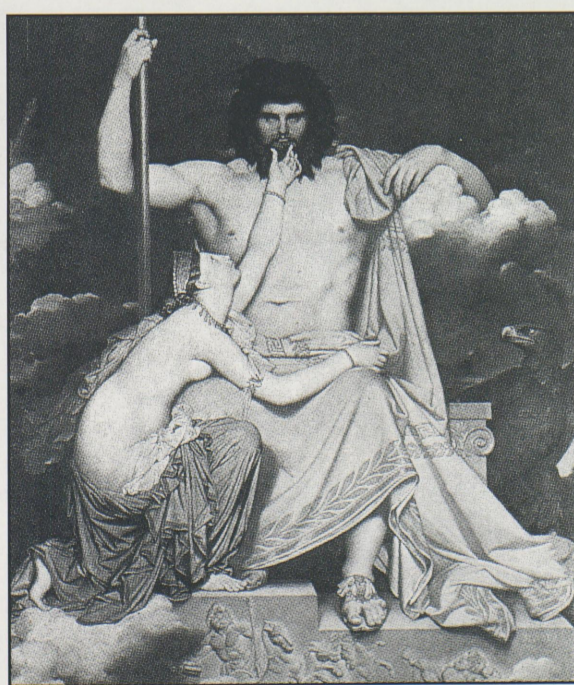

Lars Norén

München - Athen

Et stykke kjærlighet.

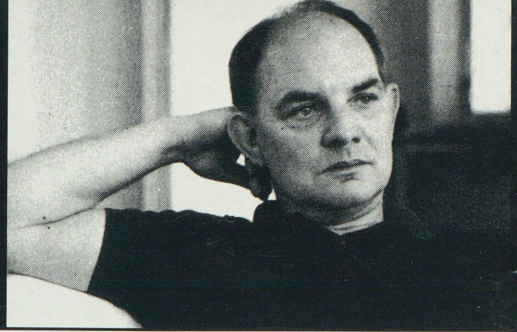

1989 DEN NATIONALE SCENE 1990

Lille Scene
i samarbeid med Homansbyen Teaterselskap

**gjør meg synlig
ditt imaginære
fortærende
negativ
finnes allerede i meg**

(Dagbok-dikt av Lars Norén 1976)

Lars Norén, født i Stockholm i 1944, steg fram på 60-tallet som en av de mest interessante poeter, med bl.a. diktsamlingen «Den ofullbördade stjärnan»:

«Min poesi begynte å bli tynnere og tynnere, mer isolert, den forsvant. For meg er kunstnerisk arbeid en måte å nå en slik kunnskap om seg selv og sitt liv at man må forandre det. I det poetiske arbeidet kunne jeg avstå fra umiddelbar konfrontasjon. Det ville jeg ikke lenger.»

Etter et omfattende forfatterskap som også inneholdt romaner, essays og hørespill, debuterte han som scenedramatiker i 1973 med «Fürsteslickaren» på Dramaten i Stockholm og ble møtt med sterk debatt og skepsis.

«Det ligger i det å skrive, i dramatikens natur, at du retroaktivt kan påvirke ditt liv, nesten psykoanalytisk. Du kan la fortiden gå opp på scenen og objektiviseres, du kan dra slutninger av hvordan menneskene der oppfører seg. Jeg skrev ikke slik før det var nødvendig, før jeg var mottagelig.»

Man kan karakterisere Norén både som biograf og samtidsdramatiker. Samtiden representeres først og fremst av triologien «En fruktansvärd lycka», «När dom brände fjäriler på lilla scenen» og «Underjordens leende».

«Jeg forsøker å skildre mennesker som bruker følelsene sine feil. Jeg har fått høre at menneskene i mine stykker ikke finnes, men jeg treffer dem hele tiden. Ofte i storbyer, såkalt «hel- eller halv-intellektuelle», hvor det intellektuelle bare er et redskap som de sitter fast i, og som bruker dem, en slags «alkoholisme». Man har gått seg vill i ordene. Angsten blir seksualisert, for å kunne bli tatt imot. Man «perverterer» sine følelser.»

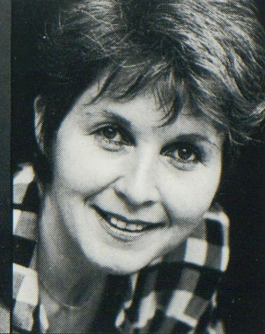
Gjennombruddet kom i 1982 med «Natten er dagens mor» og både i dette og de videre stykkene finner vi sterke biografiske temaer og trekk fra Noréns eget liv og erfaring, satt inn i en universell sammenheng. I hans dramatik ligger styrken i språket, poesien, menneskekunnskapen, kjærligheten og faktisk humoren. Det er ingen tilfeldighet at Norén nevner Anton Tsjekov og Harold Pinter som to forbilder. Norén er den mest spilte moderne dramatiker i Norden i dag og oversatt til et ti-talls språk. I Vest-Tyskland ble han valgt til 80-tallets mest fremstående dramatiker, sammen med franskmannen Bernard Maria Koltes. I Norge er Norén vist gjennom svenske produksjoner i TV-teatret. «Natten er dagens mor» ble spilt på Nationaltheatret og Rogaland Teater, «Kaos er nabo med Gud» på Trøndelag Teater, «Nattverden» og «Autumn and winter» på Det Norske Teatret.

Og altså i kveld for første gang i Bergen. Velkommen Lars Norén.

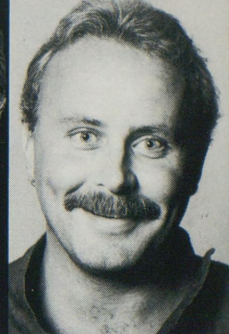
Dagbok fra en prosjektreise...

Stig Ryste Amdam

Gøril Haukebø

Morten Borgersen

September:

Behovet for å arbeide i små sammenhenger med eget ansvar for stoff og utforming melder seg stadig. Manuskripter utveksles i en mørk korridor bak scenen, det er hektiske prøver på Brecht. Men Lars Norén er kommet...

Oktober:

En regnvåt morgen, videomaskinen i NRKs visningsrom er uberegnelig. «München-Athen» (TV-versjonen fra Sveriges Radio, 1983) flimrer avgårde. Det er mange hvite duer med der...

En sen kveld hos teatersjefen diskuteres stykke, roller og skuespillere. Vi nærmer oss fra forskjellige vinkler, vi bruker tid, det blir tillit av sånt...

November:

Den første felles samling høyt oppe på konferanserommet. Teksten ligger der urørt og venter... Gøril er eneste kvinne og «kjemper» med gutta. Vi ler ganske mye faktisk. Av oss selv.

Desember:

Rolf (psykolog) snakker om manipulasjon, morsbinding og gjenkjenneligheten i stoffet. Det er **veldig tidlig** lørdag morgen...

Mye svart kaffe og røyk går med når Lena Olin smeller til med sensuell kjønnskamp i Noréns «Komedianter» på videoen hos Morten. Han vet mye om oss (Norén altså...)

Gøril og Stig skriver dagbok, fra Sarah og Davids fortid og fra reisen på toget gjennom Europa... David (Stig) vil at Sarah (Gøril) skal elske ham og hun oppfatter ham som sin flyvende drake... Vi fabulerer om erotikk og oppvekst, fritt og i forhold til tekstens opplysninger. Vi lager et slags «kart» over rollene og teksten.

Januar:

Vi leker i Småscenes vestibyle. Vi improviserer. Helt uavhengig av stoffet, for å bli kjent med hverandre og med arbeidsmåter. **Det** byr på mange slags rolleoppgaver: Gøril var «enarmet banditt» og Stig var neger på øde øy...

Teatersjef, produksjonsleder, teknisk leder og instruktør setter opp rammene for budsjett og produksjonsavvikling. Vi **får** og **må ta** ansvar... Imellom «Svejk»-prøver bygger Morten modell med balsatre og dårlig lim.

Februar:

Så er prøvene igang. Vi tar i bruk rommet. Hvor sitte og hvorfor stå? Vi lager alternativ. Og hva slags rekvisita trengs? Og så kom Jack fra Sierra Leone og ville bare arbeide med teater...

Neste fase går sakte. Vi prøver, forkaster, velger, presser hverandre, utfordrer, kommer svært nær. Alle valg får konsekvenser. Suffløren mater tekst. Det gjelder å komme inn under huden nå... sårbarheten er stor. Slitsomt, men viktig.

Mars:

Tredje prøvefase er å sette sammen puslespillet. Dekor og kostymer kommer. Togcontentum mangler?? Og hva slags plakat? Og hvordan finne en vinkel som får avisene til å lage stoff om dette?

På NSB-lager på Garnes finner vi lamper til Anders. Jørgen er den trygge ko-ordinator. Vi er endelig i rommet, på Lille Scene.

Carpe Diem... det nærmer seg...

Lars Norén

München - Athen

Sarah:

GØRIL HAUKEBØ

David:

STIG RYSTE AMDAM

Konduktøren:

JACK AL-HASSAN KETEL

Oversettelse/bearbeidelse/regi og scenografi:

MORTEN BORGERSEN

Musikk:

TOM HARRY HALVORSEN

Innspilt av:

JAN KÅRE HYSTAD

Lys:

ANDERS LARSEN

Kostymer og rekvisita:

INDRANI BALGOBIN

Inspisient:

JØRGEN FOGGE/ROBERT ROESPEL

Program/plakat:

MORTEN BORGERSEN

& MARKETING TEAM

Teaterforlag:

ULLA ORRE HB.

Norgespremiere 17. mars 1990 på DNS Lille Scene

Produsert i samarbeid med

HOMANSBYEN TEATERSELSKAP

Forestillingen varer ca. 1 ½ t. uten pause

«Zeus, neriden Thetis og
Zeus hustru Hera»

- 1811, Muse Granet,
Aix-en-Provence.

(Bildet fremstiller det

patriarkalske kravet om total
underkastelse. Det mannlige
begjær er uadskillelig
forbundet med ønsket om å
beherske den kvinnelige
seksualpartner, mens kvinnen
ønsker å hengi seg til total
underkastelse og
selvutslettelse. Når dette gir
seg utslag i direkte vold, blir
det klassifisert som en sado-
masochistisk perversjon.)